



Március 22. – A Víz Világnapja

A Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium, valamint területi szervezetei, a környezetvédelmi és vízügyi igazgatóságok a 2004-es Víz Világnap rendezvényeivel a megoldásra váró vízügyi problémák jelentőségére igyekezett felhívni mindenki figyelmét, ezért mottójául „A víz fontos. Felelős vagy érte.” jelmondatot választotta. Ezt az üzenetet a társadalom széles rétegeihez juttatta el, annak érdekében, hogy ösztönözze az egyéni és aktív szerepvállalást a megoldások keresésében. A vízügyi ágazat közel egy évtizede szervez a Víz Világnapja alkalmából programokat. Idén újdonságot jelentett, hogy az előző évek tapasztalataira építve létrehozta az országos Pecsét Programot és a Víz Világnapja internetes oldalát. Gondolatébresztő az ENSZ Víz Világnap jelmondata is: „Víz és katasztrófa”, melyet a szervezők figyelembe vettek a rendezvénysorozat tematikájának kialakításakor.

Az Országos Pecsét Prog-

rammal a minisztérium célja az volt, hogy a Víz Világnap köré szerveződő hagyományos családi napok, kiállítások, nyílt napok, iskolai pályázatok, előadások felhívják a figyelmet arra, hogy valamennyien felelősek vagyunk vizeink állapotaért. A Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóságok ösztönözték és összefogták a helyi kezdeményezéseket. Ennek keretét a Pecsét Program adta, amely összekapcsolta az ország területén megrendezett valamennyi eseményt. Azok, akik részt kívántak venni a Pecsét Programban, a Víz Világnap internetes oldalán regisztrálhattak és csatlakozhattak, továbbá letölthették azt az elektronikus pecsétet, amelyet rendezvényeiken és felhívásaikban szerepeltethettek: Minden regisztrált kezdeményezés jogosulttá vált „A Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium Víz világnapi programjának együttműködő partnere” cím használatára. A megrendezett eseményeket összegyűjtő internetes oldal, amely mindenki számá-

ra hozzáférhető volt, átfogó képet adott a civil kezdeményezésekről. A Pecsét Program keretében közel 100 víz világnapi rendezvényt jelentettek be a Víz Világnapja internetes oldalain: www.kvvm.hu/vizvilagnap címen.

Szegedi központi rendezvény

A minisztérium a 2004-es Víz Világnapja központi eseményeit Szegeden rendezte, a szegedi nagy árvíz 125 éves évfordulójára emlékezve. A március 21-i „Tiszai Emléksztán” részt vett *dr. Persányi Miklós* környezetvédelmi és vízügyi miniszter és *dr. Botka László* szegedi polgármester is. A „Virágot a Tiszának” megmozduláson megemlékeztek a Tiszát sújtó katasztrófákról – a ciánszennyezésről és a tiszai

árvizekről. A „Gondolatok a vízről” programelem részeként a helyi iskolások papírhajón, vízzel kapcsolatos üzeneteket indítottak útnak. A Víz Világnapja központi ünnepe a szegedi polgármesteri hivatal dísztermében volt, ahol a vízügy kiemelkedő teljesítményt nyújtó munkatársai, továbbá a szegedi iskolai pályázatok győztesei vették át elismeréseiket.

Megyei központi rendezvény

A Víz Világnapja helyi központi megemlékezését a békéscsabai Vásárhelyi Pál Szakközépiskolában március 22-én rendezte meg a Körös-vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság a Magyar Hidrológiai Társaság Békés megyei Területi Szervezetével, a KÖVIK Ifjúsági Klubbal és a Szakközépiskolával együttműködve. A házigazda, *Török Árpád* igazgató köszöntötte a jelenlévőket, majd *Réti László*, az MHT Békés Megyei Területi Szervezetének titkára mondott ünnepi megemlékezést. Beszédében a Világnap két fontos jelmondatát, „A Víz fontos, felelős vagy érte” és „A Víz és katasztrófa” kérdéskört szemlél-tette, vetítéssel illusztrálva. A Vásárhelyi Pál Műszaki Szakközépiskola diákjai – Fodor Anna fuvalaszólóval, Szeblák Máté egy elbeszélés felolvasásával – adtak ünnepi műsort.

A bemutatott „Az áradó folyó” c. elbeszélést, az írásmű

pályázat egyik díjazott munkáját Hírlevelünkben is közreadjuk.

A víz világnap célja már több, mint egy évtizede mindig azonos, ráirányítani a közfigyelmet a víz fontosságára, nélkülözhetetlenségére és megóvásának szükségességére. A figyelem ráirányításának sokféle eszköze és célközössége lehetséges. Ebben az évben programjainkkal a diákokat szólítottuk meg célzottan, hogy valamilyen formában fejezzék ki a vízzel kapcsolatos gondolataikat, mondanivalójukat. Pályázatot hirdettünk azoknak, akik ezt rajzban tudják kifejezni, azoknak, akik írásművekben és azoknak is, akik a vízzel kapcsolatos ismereteiket vetélkedő formájában szeretnék megmérni.

A víz világnapra meghirdetett írásmű pályázatra 34 dolgozat érkezett. Az általános iskola alsó-, felső tagozat és középiskola (Folytatás a 2. oldalon)



Március 22. – A Víz Világnapja

zépiskolai kategóriákban bírálta el a zsűri a munkákat és 9 szerzőnek értékes tárgyjutalmat adományozott.

Az általános iskolások számára meghirdetett rajzpályázatra 17 iskolából 292 rajz és egy üvegfestmény érkezett. A bíráló bizottság összesen 17 munkát jutalmazott és ezeket az alkotásokat benevezte a Magyar Hidrológiai Társaság Országos Rajzpályázatára. A Békés megyei tanulók igen jól szerepeltek az országos megmérettetésen. Három kategóriában I. helyezést, 1 kategóriában III. helyezést értek el tanulóink:

I. helyezettek:

Schäfer Enikő, a békéscsabai Evangélikus Gimnázium Művészeti Szakközépiskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény 7 éves tanulója.

Búzás Alíz, a szarvasi Ottván Kálmán Művészeti Alapiskola 13 éves tanulója

Balog Ria, a gyulai Dürer Albert Általános Iskola 11 éves tanulója.



Az alsótagozatos győztes csoport



*Balogh Ria (11 éves) festménye,
Dürer Albert Általános Iskola,
Gyula*

*„Tilos a vízbe ugrálni!
Ne pazarold a vizet, mert kifogyóban lévő
természeti kincs!
Tiszta vizet a pohárba!
Óvda vizeket, cserében életben tartanak!
Óvda vizet, ne pazaroljad, ne szennyezd!
A víz az élet egyik fontos eleme!
Ne pazarolj, takarékoskodj!
A víz érték! Mi lenne, ha nem lenne? Vi-
gyázz rá!
A víz fontos, felelős vagy érte!
Vigyázz a vízre!”*

III. helyezést ért el **Puskás Izabella**, a békéscsabai 11. Sz. Általános Iskola 11 éves tanulója.

A meghirdetett víz világnapi szellemi vetélkedőre 10 csapat jelentkezett 3-3 fővel. A víz világnapi megemlékezés után lebonyolított vetélkedőt alsó- és felső tagozatban egyaránt a sarkadi 2. Sz. Általános Iskola csapatai nyerték. A vetélkedő egyik feladatáént a vízre rajzolt hajón üzeneteket helyeztek és küldtek el. Így fogalmaztak:

*Búzás Alíz (13 éves) festménye,
Ottván Kálmán Művészeti Alapiskola,
Szarvas*



Március 22. – A Víz Világnapja

Igazgatósági rendezvény

A víz világnapja hagyományt teremtett igazgatóságunk életében is. Március 22. alkalmából összehívott igazgatói értekezleten mindig megemlékezünk a vízről, arról, ami munkánk tárgyát jelenti és azokról, akik e munkát az elmúlt időszakban kiemelkedően végezték. Így volt ez most is.

A diákok által tartott ünnepi bemutatót követően *Bak Sándor* igazgató mondott ünnepi megemlékező beszédet.

Az igazgatói értekezleten sor került az Igazgatósági díj, az Elismerő Oklevél kiütetések átadására és közalkalmazotti címek adományozására.

A víz világnapja alkalmából

Igazgatósági díj elismerésben részesült:

- Czédli Béla ügyintéző (Informatikai Önálló Csoport),
- Dr. Vasas Ferencné ügyintéző (Vízgazdálkodási Osztály),
- Nagy Gábor területi felügyelő (Gyulai Szakasz mérnökség),
- Albertiné Albel Mária ügyintéző (Beruházási és Vagyongazdálkodási Osztály),
- Schriffert András ügyintéző (Beruházási és Vagyongazdálkodási Osztály).

Elismerő oklevélben részesült:

- Petróczky Edit ügyintéző (Árvízvédelmi és Folyószabályozási Osztály),
- id. Szilágyi Imre gépkezelő (Szeghalmi Szakasz mérnökség),
- Varga László esztergályos (MBSZ),
- Marosán Róza ügyintéző (Gazdasági Osztály),
- Kiss Erzsébet ügyintéző (Gazdasági Osztály).

Közalkalmazotti címet kapott:

- Török Jánosné ügyintéző (Vízgazdálkodási Osztály),
- Tomisa László szakasz mérnök helyettes (Szeghalmi Szakasz mérnökség),
- Kovács Marianna ügyintéző (Gazdasági Osztály),
- Szabóné Wiszt Mária csoportvezető (Víziközmű Osztály),
- Nagy Sándor osztályvezető helyettes (Árvízvédelmi és Folyószabályozási Osztály),
- Szabukáné Czédli Edit osztályvezető helyettes (Gazdasági Osztály).

A kitüntetetteknek gratulálunk a hosszú időn át végzett kiemelkedő munkáért, munkatársainknak további eredményes, jó munkát kívánunk.



Igazgatósági díjak: Schriffert András, Albertiné Albel Mária, Nagy Gábor, dr. Vasas Ferencné és Czédli Béla



Elismerő oklevélben részesültek: elöl: Varga László, Marosán Róza, Kiss Erzsébet, (id. Szilágyi Imre és Petróczky Edit nem tudták átvenni az oklevelet), Holecz Magdolna gazdasági igazgatóhelyettes és Bak Sándor igazgató társaságában



Közalkalmazotti címek: Tomisa László főmunkatárs, Török Jánosné munkatárs, Szabukáné Czédli Edit főtanácsos, Kovács Marianna főmunkatárs, Nagy Sándor főtanácsos és Szabóné Wiszt Mária tanácsos

Vezetőváltás a gyulai szakaszmérnökségen

A Körös-vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság Gyulai Szakaszmérnöksége a megye keleti felének középső részén, közel 30 településen látja el a vízgazdálkodás területi állami feladatait. Kezeli, üzemelteti és fenntartja a vízügyi létesítményeket, végzi a vízkárelhárítási tevékenységet, koordinálja az önkormányzatokkal, a vízfelhasználókkal, a területen lévő gazdálkodókkal a vízügyi feladatokat.

Nagy Mihály, a Gyulai Szakaszmérnök-

ség eddigi vezetője, 17 éves szakaszmérnöki beosztás és 41 éves vízügyi szolgálati idő után nyugállományba vonul. A nyugdíjazása előtti felmentési idő letöltését megkezdte. A szakaszmérnökség vezetésére Kiss Lajos építőmérnök kapott megbízást.

Nyugdíjazások miatt további változások is történtek az egységénél. A Fehér-Fekete-Körös közti Deltai Felügyelőrségen Nagy Sándor nyugdíjazása miatt Kurucz András

kapott területi felügyelői megbízást.

Sarkad és térségében eddig Bán György látta el a területi felügyelői feladatokat. A továbbiakban ezt a tisztséget Kovács Ákos tölti be.

A KÖR-KÖVIZIG Gyulai Szakaszmérnökségének új vezetője és területi felügyelői – az eddigiekhez hasonlóan – jó területi kapcsolatok kialakítására és együttműködésre törekednek a területen érdekelt lakossággal és szervezetekkel.



Kovács Ákos



Kurucz András



Kiss Lajos

SZEMÉLYÜGYI HÍREK

Igazgatóságunknál közalkalmazotti munkaviszonyt létesített:

- Mahler Brigitta ügyintéző munkakörben, 2004. március 1-jétől a Beruházási és Vagyongazdálkodási Osztálynál.
- Balog Lajosné ügyintéző munkakörben, 2004. március 1-jétől a Beruházási és Vagyongazdálkodási Osztálynál.
- Valaczkai Ildikó ügyintéző munkakörben, 2004. március 1-jétől a Gazdasági Osztálynál.
- Kiss Lajos szakaszmérnök munkakörben, 2004. március 17-jétől a Gyulai Szakaszmérnökségnél.

Igazgatóságunknál állományban lévő közalkalmazottak munkakörét érintő változások:

- Such Pál csoportvezető munkakörben tevékenykedik, 2004. február 1-től az Informatikai Önálló Csoportnál.
- Reményi Zoltán osztályvezető munkakörben tevékenykedik, 2004. március 22-től a Beruházási és Vagyongazdálkodási Osztálynál.
- Kurucz András területi felügyelő munkakörben tevékenykedik, 2004. március 22-től a Gyulai Szakaszmérnökségnél.
- Kovács Ákos területi felügyelő munkakörben tevékenykedik, 2004. március 22-től a Gyulai Szakaszmérnökségnél.

Igazgatóságunknál állományban lévő köztisztviselők felmentése 2004. évben:

Nagy Mihály szakaszmérnök, Nagy Sándor területi felügyelő, Bán György területi felügyelő (Gyulai Szakaszmérnökség), Gilányi Sándor (Víziközmű Osztály) köztisztviselői jogviszonya 2004. szeptember 23. napján megszűnik. Mentessül a munkavégzés alól 2004. március 23. napjától kezdődően a köztisztviselői jogviszony megszűnésének napjáig.

Tokaji Istvánné osztályvezető helyettes (Gazdasági Osztály), Albertiné Albel Mária ügyintéző, Oláh István osztályvezető (Beruházási és Vagyongazdálkodási Osztály) Fekete Sándor csoportvezető (MBSZ) köztisztviselői jogviszonya 2004. szeptember 22. napján megszűnik. Mentessülnek a munkavégzés alól 2004. március 22. napjától kezdődően a köztisztviselői jogviszony megszűnésének napjáig.

Kisháziné Vincze Julianna csoportvezető (Informatikai Önálló Csoport) köztisztviselői jogviszonya 2004. szeptember 30. napján megszűnik. Mentessül a munkavégzés alól 2004. március 30. napjától kezdődően a köztisztviselői jogviszony megszűnésének napjáig.

A 2003. évi vízügyi felügyeleti ellenőrzés tapasztalatai

A Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság a 2003. évre vonatkozó vízügyi felügyeleti tervében 166 db engedélyezett vízállésmű, illetve vízhasználat ellenőrzését tűzte ki célul, melyből **149** esetben folytattuk le az ellenőrzést.

A tervezett ellenőrzések elmaradásának okai:

● Az eredeti engedélyes jogi személy megszűnt, az új üzemeltető személye még ismeretlen.

● Az ellenőrizni kívánt létesítmény már korábban megszüntetésre került.

● Az engedélyes lemondott a vízállésmű megvalósításáról.

● A tervezett időpontban az időjárási körülmények nem tették lehetővé a vízügyi felügyeleti ellenőrzés lefolytatását.

Terven felül **38** esetben tartottunk vízügyi felügyeleti ellenőrzést. A terven felüli felügyelet megtartását a folyamatban levő államigazgatási ügyek is indokolták.

Az illetékességi területünkön lévő 52 db vízmű és 19 db szennyvíztisztító telep és csatornamű közül 2003. évben 26 db vízmű és 14 db csatornamű és szennyvíztisztító telep valamint 11 db egyéb vízhasználó felügyeleti ellenőrzését folytattuk le.

A vízügyi felügyeleti ellenőrzésekhez kapcsolódóan 2 esetben került sor hivatalból a vízjogi üzemeltetési engedélyek érvényességi idejének a módosítására.

Az ellenőrzések során olyan jelentős problémával, hiányossággal nem találkozunk, mely külön hatósági intézkedés kezdeményezését vonta volna maga után. Kisebbségi hiányossággal megemlíthető, hogy a műszaki tartalomban bekövetkező kisebb változásokat nem követik automatikusan a vízjogi üzemeltetési engedélyek módosításának kérelmei az üzemeltető részéről. Felszín alatti vízhasználatok ellenőrzése során (44 db) 1 db engedély nélkül létesített kutat találtunk, 2 db kútnál a szakszerű megszüntetést írtuk elő.

Engedély nélkül üzemelt 3 db, engedélytől eltérően üzemelt (4 db) létesítmény. Védőterület rendbetételére, karbantartásra, kútfej átalakítására (7 db) kellett felhívni engedélyeseket.

Az árvízvédelmi művek ellenőrzése körében vizsgáltuk az önkormányzati tulajdonban lévő körtöltéseket, a védőtöltést keresztező műtárgyakat, valamint az FVM-nek átadott műtárgyakat.

Az önkormányzati tulajdonban lévő körtöltések vízjogi üzemeltetési engedélyre 1969-ben került kiadásra. Az ellenőrzött körtöltések (2 db) nem az érvényes vízjogi üzemeltetési engedélyek alapján üzemelnek.

Az ellenőrzött I. és II. rendű árvízvédelmi töltést keresztező, önkormányzati tulajdonban lévő műtárgyak engedélyességi állapota megfelelő, az engedélynek megfelelően történik az üzemeltetés.

A műtárgyak, nyomócsövek használatban vannak, műszaki állapotuk megfelelő.

A II. rendű töltések alatt elhelyezkedő, FVM Hivatal vagyongazdálkodásában lévő műtárgyak egy része nem rendelkezik vízjogi üzemeltetési engedéllyel, műszaki állapotuk kívánivalóan hagy maga után. (A tulajdonos a műtárgyak megfelelő műszaki állapotba tételét vállalták.)

Az FVM-nek átadott, fővédvonalat keresztező létesítmények jelentősebb része vízjogi üzemeltetési engedéllyel az ellenőrzés időpontjában nem rendelkezett. Az eltelt időszakban több létesítmény vonatkozásában a vízjogi üzemeltetési engedély iránti kérelmek benyújtásra kerültek, az engedélyezési eljárás folyamatban van. A fővédvonalakon lévő műtárgyak üzemképesek, jó műszaki állapotúak.

Az egyéb gazdálkodó szervezetek, magánszemélyek tulajdonában lévő, műtárgyak az árvízi biztonság követelményeinek megfelelnek, azonban az engedélyesség nem teljes körű. Ennek pótlására felhívjuk az üzemeltetők figyelmét.

A vízrendezési létesítmények ellenőrzése során 11 önkormányzat vízrendezési létesítményeit ellenőriztük.

Az önkormányzatok a belterületi csapadékvíz elvezető rendszer vonatkozásában vízjogi üzemeltetési engedéllyel nem rendelkeztek, ennek pótlására felhívjuk az üzemeltetők figyelmét.

Egy önkormányzatnak a belvízkárelhárítási célból, engedély nélkül megvalósított csatornájának a fennmaradási engedélyezése három év óta folyamatban van.

A tavalyi év folyamán 4 db felszíni fővízkivétel és ezekre települt rendszerek ellenőrzése történt meg. Egyik öntözőrendszer sem rendelkezett érvényes vízjogi

üzemeltetési engedéllyel. A vízügyi felügyeleti ellenőrzések jegyzőkönyveiben az engedélyesek vállalták, hogy ez irányú kötelezettségüknek eleget tesznek.

Ellenőrzéseinkre jellemző, hogy minden esetben visszatérünk a korábbi ellenőrzéseken feltárt hiányosságok felszámolásának, előírásaink teljesítésének vizsgálatára.

Az ellenőrzések során változatlanul problémát jelentett a többszöri tulajdonosváltás, valamint a szövetkezetek átalakulása, megszűnése.

A tapasztalatainkról jegyzőkönyv, illetve emlékeztető készült.

A tapasztalatait rögzítő írásos dokumentációk minden esetben tartalmazzák a hiányosságok megszüntetésének módját, határidejét. A hiányosságok teljesítését figyelemmel kísértük.

Az ügyfeleket a vízügyi felügyeleti ellenőrzéseken tájékoztattuk az őket érintő jogszabályváltozásokról, az engedéllyel összefüggő tennivalókról.

Ügyfeleinket elsősorban az önkéntes jogkövetésre hívjuk fel, mielőtt vízjogi kötelezést adunk ki.

A vízügyi felügyeleti ellenőrzéseken tapasztaltak alapján szükséges engedélymódosítások (melyek főleg a felhasználni engedélyezett vízmennyiség, illetve az engedélyes személyében történt változás miatt váltak szükségessé), engedély visszavonások megtörténtek, vagy az eljárások folyamatban vannak.

A Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság 2003. évben összesen **187 db** vízügyi felügyeleti ellenőrzést folytatott le.

Igricz Mária, mb. igazgató
Körös-vidéki Vízügyi Felügyelet

KIOP Pályázati Információk

A Környezetvédelem és Infrastruktúra Operatív Program a Nemzeti Fejlesztési Terv öt operatív programjának egyike

Az Európai Regionális Fejlesztési Alapból finanszírozott Környezetvédelmi és Infrastruktúra Operatív Program keretében a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium (mint irányító hatóság), valamint a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium Fejlesztési Igazgatósága, mint közreműködő szervezet környezetvédelmi pályázatokat hirdetett meg.

Pályázati komponensek:

● Vízminőség javítása ● Ivóvíz minőség javítása ● Szennyvízelvezetés és tisztítás fejlesztése ● Állati hulladék kezelése ● Egészségügyi és építési-bontási hulladék kezelése ● Környezeti kármentesítés.

A környezetvédelmi prioritású pályázati kiírások már megjelentek, a pályázati egységcsomagok elkészültek.

A részletes pályázati egységcsomag elérhető a www.kvvm.hu/palyaz/nemzetk/kiop/kiop címen.

A KvVM Fejlesztési Igazgatósága – az Európai Unió nyilvánossággal és kommunikációval kapcsolatos elvárásainak megfelelően – a Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóságok számára is eljuttatott egy pályázati egységcsomagot, azzal a szándékkal, hogy a potenciális pályázók számára a KÖVIZIG-ek munkatársai is tájékoztatást tudjanak adni.

A pályázatokkal kapcsolatosan a Körös-vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság munkatársa: Réti László osztályvezető tájékoztatást ad a 66/526-400* telefonon, illetőleg személyesen az Igazgatóság székházában (Gyula, Városház u. 26.)

A pályázatok beadási határideje: 2004. június 30.

Vízgazdálkodási létesítmények halászati hasznosítása

Az Magyar Hidrológiai Társaság és a KÖTIKÖVIZIG által Szolnokon rendezett, 2004. január 22-i rendezvényen nem várt érdeklődéssel vettek részt a jelenlévők. Igazgatóságunkat *Bányai Barbara* és *Szabó Béla* képviselte.

A halászati hasznosítók és az FVM Hivatal kapcsolatáról *Donkó Péter* (Jász-Nagykun-Szolnok Megyei FM Hivatal) tartott előadást. Ismertette a vizek halászati víztérre minősítésének folyamatát, feltételeit, a pályázatás folyamatát, melyekhez a vízügyi igazgatóságoknak szakhatósági állásfoglalást kell adniuk. Kiemelte a halgazdálkodási terv készítésének fontosságát, valamint a megvalósulás ellenőrzésének hangsúlyosságát. Felhívta a figyelmet arra, hogy a halászati hasznosítású vizeken csak engedély birtokában lehet horgászni, melyet az FVM hivatal ad ki a minisztériumon keresztül. A minisztérium Országos Halászati Adattárába a halászati hasznosítók kötelesek statisztikát adniuk az éves tevékenységükről. Azt FVM kapcsolata a halászati hasznosítókkal nem mindig felhőtlen, de komolyabb problémáik nincsenek.

A következő előadás a vízgazdálkodási létesítmények halászati hasznosításáról szólt, melyben a KÖTI-KÖVIZIG bemutatta a 120/1999. Korm. rendelet jogszabályi háttérét a többletfenntartásra vonatkozóan, valamint a vízi létesítményeket érintő azon jelentősebb problémákat, melyek növelik a fenntartási munkákat és azok költségeit. Az előadás végén felkérték a jelenlévőket, hogy tegyék meg ajánásaikat, a vízi növényzet biológiai módszerrel történő szabályozásával kapcsolatos észrevételeiket.

A halászati hasznosítók képviselőjében *Csoma Gábor* (Halász Kft.) tartott előadást. A KÖTI-KÖVIZIG területének legjelentősebb halászati hasznosítójaként jelezte, hogy ők már nem bírják felvállalni azt az újabb terhet, melyet a többletfenntartási költségek megtérítése jelentene. Jelezte, hogy spórolni kívánnak a vízellátás és lecsapolás költségein is azal, hogy át fognak térni a több taven keresztül visszaforgató (recirkulációs) rendszerre. Újabb problémát jelent számukra a bevezetésre kerülő környezetterhelési díj, amit már ettől az évtől fizetniük kell. Hozzáfűzte, hogy addig, amíg nincs garancia számukra a befolyó víz minősége, addig ők sem tudják garantálni a lecsapoló víz minőségét.

Varga László a KÖTI-KÖVIZIG főmérnöke jelezte, hogy a problémát növeli az, hogy a környezetvédelmi és vízügyi igazgatóságoknak már nincs hatósági jogköre.

Növényevő haltelepítés a létesítmények fenntartásában címmel *Borbély Péter* tartott előadást a Hortobágyi Nemzeti Park képviselőjében. Felhívta a figyelmet arra, hogy a 2000 Ft eszmei értékű védett rucatorom gyérítésére engedély birtokában lehetőség van, amit a nemzeti parktól kell megkérni. A vidra fokozottan védett faj, ezért a természetvédelmi hatóságtól segítséget ne várjanak. Az amur telepítésével kapcsolatosan a 1996. évi LIII. tv. kimondja, hogy mivel az amur nem őshonos faj, ezért annak telepítése élővizekbe tilos. A

törvény betartása mindenkre vonatkozik. A belvizes csatornák vízügyes szempontból mesterséges létesítmények, de a természetvédelem szerint ezek is természetes vizek, mert mint csermelyek, patakok már a régi térképeken is fellelhetők voltak a nyomvonalai. A természetvédelem nem ért egyet a rendezett képet mutató csatornákkal. Véleménye szerint a vizek biológiai karbantartására a ponty alkalmasabb az amurnál. Tudomásul kell venni, hogy az amur telepítését a törvény tiltja.

A KÖTIKÖVIZIG főmérnöke szerint a természetvédelmi törvény alkotmányellenesen működik, mert megjelent, de sok esetben a végrehajtás nem lett elrendelve. Arról folytatnak tárgyalásokat, hogy számos csatornát ha tájvédelmi területbe sorolnak, az erős természetvédelmi leszabályozások miatt az emberi biztonság kerül veszélybe. Ezt szeretnék elkerülni.

Kovács Pál (KÖTIKÖVIZIG) a növényevő halak biológiája és kapcsolata a vízminőséggel című előadásában tájékoztatta a jelenlévőket, miszerint igazgatóságuk már a '80-as években is telepített amurt, melynek karbantartó szerepe hamar be is igazolódott. Mindenképpen támogatni kell az amur szabályozott telepítésének engedélyezését. A tavasszal betelepített amurt ősszel le kell halászni.

Az MHT rendezvényen jelen volt *Orosz Sándor* országgyűlési képviselő, a Környezetvédelmi Bizottság alelnöke. Kiemelte, hogy a magyar jogszabályi háttér csapnivalóan rossz. A mai napon jelzett problémák többsége jogszabály módosítást igényel (természetvédelmi, halászati trv.).

Az előadásokat követő hozzászólások nem a problémák megoldását, hanem azok további feltárását jellemezték. Kiemelt hangsúly az amur telepítésének engedélyezésén volt.

Bányai Barbara

Vízminőség



Országos és regionális törzshálózati mintahelyek vízminőségi osztályba sorolása a VM adatbázis adatai, az MSZ 12749 szabvány alapján.

A vízvizsgálatokat a Körös-vidéki Környezetvédelmi Felügyelőség és a Közép-Tisza-vidéki Környezetvédelmi Felügyelőség végezte.

Minősítési időszak 2004. február 1. – március 31. Mintaszám: 2-4

Mintavételi hely

	A.	B.	C.	D.	E.
Fehér-Körös Gyulavári 9,3 fkm	IV	III	II	IV	IV
Fekete-Körös Sarkad 16,1 fkm	IV	III	III	V	IV
Kettős-Körös Békés d.f. 116,7 fkm	IV	III	–	II*	IV
Kettős-Körös M.berény kh. 103,9 fkm	IV	III	II	IV	V
Sebes-Körös Körösszakál 59,4 fkm	IV	III	III	IV	III
Sebes-Körös K.ladány 10,10 fkm	IV	III	–	II*	V
Hármas-Körös Gyoma 79,3 fkm	IV	III	II	V	V
Hármas-Körös B.szentandrás 48,0 fkm	IV	III	–	V	V
Hortobágy-Berettyó Mezőtúr 6,4 fkm	V	V	III	IV	III
Élővíz-csatorna Veszely 24,2 fkm	IV	IV	–	II*	III
Élővíz-csatorna Békés tork.	V	V	III	IV	IV

Jelmagyarázat:

A csoport: az oxigénháztartás jellemzői I. osztály: kiváló víz
 B csoport: nitrogén és foszforháztartás jellemzői II. osztály: jó víz
 C csoport: mikrobiológiai jellemzők III. osztály: tiszta víz
 D csoport: mikroszennyezők toxicitása IV. osztály: szennyezett víz
 E csoport: egyéb jellemzők V. osztály: erősen szenny. víz
 * szerves mikroszennyezők vizsgálata nélkül

Február és március hónapban igazgatóságunk területén rendkívüli szennyezés nem történt.

Dr. Vasas Ferencné

Körös örül

*Körös körül, körbe kerül,
falu mögül, elő kerül,
földön örül, útba kerül,
Doboz körül, újra örül.*

*Vissza térvén,
újra helyén,
megtalálta régi medrét,
kipihente heves kedvét.*

*De ne légy sebes Sebes-Körös,
várd meg a Fekete-Köröst,
elmehtek messzire,
a Tiszába bele.*

*A Tiszával még messzebbre,
le a Fekete-tengerre.
Király-erdő segít majd,
esőt is küld utánad.*

Körös körül, Tünde örül.

Czékus Tünde

Általános Iskola Doboz

Az áradó folyó

Hömpölyög... mit hömpölyög!? Valósággal rohan! Mintha attól félne, elkésik valahonnan. Ez még önmagában nem lenne rossz, és azt is el lehet viselni, hogy úgy zúg, mint egy meredek vízésés, de amilyen gátlástalanul átszakítja a partokat és mindent magával sodor... az már emberfeletti. Bármi az útjába kerül, legyen az élő, vagy élettelen, válogatás nélkül magával rántja, magával húzza. A hullámok egyre csak magasabbra és magasabbra hágnak, a haragoszöld víz már habos és korántsem olyan tiszta, mint volt. Milyen is volt? Emlékszem vajon rá? Csendesen csörgedező, lassú folyású kis patakunk indult. Vize oly tiszta volt, mint a frissen lehullott fehér hó. Ahogy az apró kövek között folydogált, az maga volt a csin-talan kecsesség. Elámult, bárki látta... S milyen most? Össze sem lehet hasonlítani. Elveszett minden kecsessége, csillogása, sőt már nem is csin-talan. Inkább gonosz és undok. S legfőképpen félelmetes. Senki sem bújhat el előle, ő az ár most, ő az, aki parancsol. Ő az áradó folyó.

Az árteret már régen elárasztotta: a fák is meghajoltak előtte, ...persze ...nem volt más választásuk! Recsegeve, ropogva dőltek bele a folyóba, a sodrásba, s magatehetetlenül ők is a pusztítás részeivé váltak. A zöldellő legelők, a nyájnak otthont adó rétek, mind-mind víz alá kerültek. Most jönne ki a pásztor s juhái! Most bögnének a tehének! De hiába! Amíg a víz vissza nem húzódik, itt életnek nyoma sem lesz. Itt sem és máshol sem...

A gát tövében egy aprócska falu fekszik. Takaros házai szinte teljesen egyformák, szűk utcái tiszták, az udvarok rendezettek. Mennyi boldog ember élhet itt! Most azonban a viláért sem cserélnék velük. De nem ám! A boldogság most nem látszik rajtuk, az aggodalom azonban annál jobban. Az utcák kihaltak, a házak udvarán egy lélek sem járkal, mégis nagy a zsvaj. Vajon honnan jöhet? Ekkor észreveszem, az egész falu a gátnál van. Gu-

micsizmás férfiak pakolják a homokzsákokat egymásra, s közben hol az emelkedő folyóra, hol egymásra tekintenek. Asszonyok is vannak ám, ők is segítenek, ők is erősítik a gátat. Nyakig sáros kisfiúk és kislányok rohangálnak, de nem jókedvükben... nekik is feladatuk van. Mindenki dolgozik. Még a sánta öregasszony is kicsoszogott, s ha ő mással nem is, biztató szavakkal és imádsággal segít. Mindenki, ahogy tud. Hihetetlen, hogy a bajban mekkora az összetartás. Ha két ember haragosa egymásnak, hát most azok is inkább segítik egymást. Ők is tudják, ha széthúznak, csak a folyó kerülhet ki győztesen. Kell is az összetartás, hisz e földet már jó pár éve nem fenyegette árvíz, ha veszély volt is, a mostanihoz mérve csekély.

A nap nyugovóra tér, de a falubelieknek ez most nem jelenti a nap végét. Csak most kezdődik igazán a harc. Harc az árvízzel a faluért, az emberekért. Hiszen mindkét fél ugyanazt akarja: de míg a folyó jogtalanul, barbár módon tör a védőkre, addig a falusiak csak azt védik, ami az övék. A gát már jóval magasabb, mint egy pár órával ezelőtt volt, de hosszú lesz az éjszaka, s ki tudja, mi vár bárkire is ebben a bizonytalan helyzetben. Megmenekülnek-e? Vagy áttöri a folyó a gátat? Elviszi mindazt, mit ők kemény, fáradságos munkával felépítettek? Majd gondolnak arra, mi lesz majd a jövő héten. Lesz-e jövő hét?!

Eszükbe sem jut. Még az imádkozó öregasszony is csak azt kéri: „Istenem, Uram! Add, hogy ezt a mai estét kibírja a gát és az emberek! Add!” Mindenkinek ez a fontos, hiszen ha ma este nem jön át a víz, holnap reggel még erősebbé és még magasabbá építhetik bástyájukat. Ha nem így lesz, akkor meg minek gondolkoznak a jövő héten. Sokan közülük már nem is gondolkoznak. Csak dolgoznak, s magukban mondják: „Nem jöhet át! Nem fog, nem lehet!” Már teljesen sötét van, ám csillag nincs az égen. Felhős. Csak egy kicsi folt tiszta az égen, ott pedig a hold süt át, megvilágítva maga körül a felhőfoszlányokat. Gyönyörű! De erre most senki sem figyel.

Egy férfi mászik fel a zsákok tetejére. Kémszerűen a gát tövét, s az előtte még csak lassan hullámzó folyót. Mereszi a szemét, majd gyorsan visszamászik társaihoz, s súg nekik valamit. Bólogatni kezdenek, s az egyikük odaballag a csoportban álló nőkhöz és gyerekekhez. Lassan kezd el beszélni hozzájuk, nyugalmat erőltetve hangjába. Mondandója végén a csoport tagjai fejüket rázzák, ijedten tekintenek egymásra, majd sikongatnak. A férfi próbálja nyugtatgatni őket, persze ez nem sikerül neki. Majd többen is odalépnek hozzájuk, átölelik őket, és végül a csapat elindul a házak felé. Egy-két fős csoportokra oszlanak, és mindenki szalad saját kis portájához. Az összekészített csomagokat

helyezik biztonságosabb helyre, és várják a segítséget. Reménykednek, de tudják, ha jön a víz, sietniük kell. A férfiak szomorúan bámulnak utánuk.

Ekkor furesza morajlás hangzik föl az éjszaka csendjében. Félelmetes, zúgolódó morajlás, mintha egy hadsereg közeledne a gát felé. S ami közeledik, az föl is ér egy hadsereggel... sőt... rosszabb. A férfiak már nem állnak a gáton, leültek a tövébe s várnak. A hang egyre erősebb és erősebb lesz, igen ... jön a folyó... Ha a védők felállnának, látnák, hogy az ár olyan sebesen jön, annyi hordalékkal, olyan mérgesen és akkora erővel, hogy képes elpusztítani nemcsak ezt, de a következő falvakat is. Összeszorított fogakkal húzzák meg magukat a gát tövében. Feladták, miért? Nem, ők nem adták fel, csak belátták, hogy nem tehetnek semmit. Rakhatnának még zsákokat, de mi értelme lenne? Jól tudják, a folyó az úr. Az a hömpölygő ördög, igen, ő parancsol. Vágtat feléjük, s ők még csak meg sem kérdezhetik tőle, miért? Miért? Ekkor az áradó folyó átcsap a gáton, a hullámok elárasztanak mindent, s a gonosz zúg, rohan tovább...

Hirtelen hatalmas sötétség vesz körül. Éjfekete sötétség, de víz sehol. Hol vagyok? Mi ez? Mi... Tapogatni kezdek. Megtalálom a villanykapcsolót, és világos lesz. Kis lámpám fénye az egész szobát beragyogja: és víz még mindig nincsen sehol. Nagyot sóhajtok... csak álom volt! Csak egy álom. Pedig valóságosnak tűnt. A falu, a gát, az ár... örülök. Mosolygok. Holnap az lesz az első dolgom, hogy kisétálok a folyóhoz. Remélem, a mi folyónk sohasem lesz olyan gonosz zúgolódó, mint az álmombeli. Hiszen, ha egy folyó egyszer áradni kezd, nincs, aki megállítaná. Akkor ő az úr, ő az, aki parancsol. Ő, az áradó folyó.

Fülöp Zsófia,
15 éves tanuló

Kner Imre Gimnázium
és Kereskedelmi Szakközépiskola



Hidrológia



A hegyvidéki területen február hónapban állandó csapadékhullás volt a jellemző, márciusban csak a hónap végén volt számottevő csapadék. Legkiemelkedőbb mennyiségek február 23–27, március 24–25-én hullottak, amikor több területen is meghaladta a lehullott csapadék a 40 mm-t.

A hótakaró kezdetben (február 8-ig) folyamatosan olvadt, melyre pár nap alatt jelentős hómennyiség hullott. Február 11-re elérte Biharfüreden a maximális 136 cm-s vastagságot, az alacsonyabban fekvő területeken pedig a 3–16 cm-s vastagságot. Az utána következő időszakban, az alacsonyabban fekvő területeken megszűnt a hótakaró, a magasabban fekvő területeken pedig 67–118 cm között váltakozott a sorozatos olvadás, ismételt csapadék hatására.

A Körösök vízszintjei a sorozatos csapadék és hóolvadás következtében változatos képet mutattak. Több hullámban érkezett árhullám folyóink alsóbb szakaszaira. Március első és utolsó napjaiban készültségi szintet meghaladó tetőzések alakultak ki. A március végi árhullám hidrológiája az alábbiakban foglalható össze.

A hegyvidéki területen az alábbi csapadékkértékeket jelentették (mm):

	25-én reggelig	26-án reggelig	Összesen
Biharfüred	33,0	42,0	75,0
Vaskohsziklás	14,0	35,0	49,0
Vigyázó	20,0	//////	//////
Honctó	7,0	33,0	40,0
Nagybárod	24,0	16,0	40,0
Kisjenő	15,0	22,0	37,0
Székelyhid	27,0	28,0	55,0

A csapadékok a hegyvidéki területeken havas eső, hó formájában hullottak. Biharfüreden 25-én 53 cm, 26-án 97 cm hóvastagságot jelentettek. Magyar területen a két nap alatt lehullott csapadék mennyisége helyenként meghaladta az 50 mm-t. A csapadéktevékenység hatására a folyókon árhullámok indultak el.

A **Fekete-Körösön** Belényesenél március 25-én este 8 órakor 260 cm-es tetőzés állt be (I. fok 225 cm). Ezt követően apadásnak indult a folyó. Tenkénél 26-án reggel 456 cm-rel II. fokú szint fölött volt a vízállás (II. fok 425 cm).

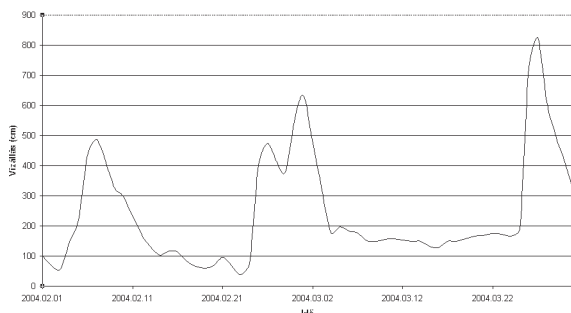
A **Fehér-Körös** áradása még a felső szakaszon sem fejeződött be, Honctónél 26-án reggel 195 cm-t mértek, ami 5 cm-re van a másodfok alatt.

A **Sebes-Körös** román oldali vízállásai a tározók üzeme miatt nem mutattak jelentősebb árhullámot, azonban a körösszakáli állomáson nagyobb áradások mutatkoztak.

A **Berettyó** Szalárdnál 26-án reggel 513 cm volt, 3 cm-rel az I. fokú szint fölött. A levonuló árhullám tetőzése a magyarországi szakaszon az alábbi:

Folyó, állomás	Vízállás (cm)	időpontja
Fekete-Körös, Ant	822	március 27. 10 h
Fekete-Körös, Remete	632	március 28. 6 h
Fehér-Körös, Gyula	512	március 28. 18 h
Kettős-Körös, Békés	722	március 28. 22 h
Sebes-Körös, Körösladány	487	március 29. 18 h
Berettyó, Szeghalom	378	március 29. 10 h
Hármas-Körös, Gyoma	619	március 30. 12 h

Fekete-Körös, Ant
2004. február-március



Néhány jellemző állomás vízhozam értéke március 31-én:

	(m ³ /s)		(m ³ /s)
Fehér-Körös, Gyula	102,0	Sebes-Körös, Körösladány	103
Fekete-Körös, Sarkad-Malomfok	140,0	Berettyó, Szeghalom	51,2
Kettős-Körös, Békés	247,0	Hármas-Körös, Gyoma	412
Sebes-Körös, Körösszakál	76,1	Hármas-Körös, Kunszentmárton	379

Kurilla Lajos

Hidrometeorológia



Február hónapot az évszakhoz képest lényegesen melegebb, az átlagosnál csapadékosabb időjárás jellemezte. A hőmérséklet alakulásában a szélsőségek domináltak.

Napközben –3 °C és 16 °C közötti, míg a hajnali órákban –13 °C és 7 °C körüli hőmérsékleteket regisztráltak.

A havi középhőmérséklet 2,1 °C volt, amely +2,6 °C-al meghaladta a sokéves átlagot.

Az igazgatóság területén februárban átlagosan 38,5 mm csapadék hullott. Ez az érték 8,7 mm-el magasabb az erre az időszakra jellemző értéknél.

A csapadékmérő állomások közül a legnagyobb csapadékmennyiséget – 49,9 mm-t Endrődön mérték, míg a legkevesebb csapadék – 22,5 mm – Szabadkigyósra hullott.

A hónap folyamán tizenkét nap volt, amikor mérhető csapadékot regisztráltak.

Területünkön 2003. november 1. és 2004. február 29-e közötti időszakban, átlagosan 141,9 mm csapadék hullott, amely 3,0 mm-el alacsonyabb az átlagnál.

Március hónapot szintén az évszakhoz képest melegebb, az átlagosnál csapadékosabb időjárás jellemezte.

Napközben 1 °C és 24 °C közötti, míg a hajnali órákban –7 °C és +10 °C körüli hőmérsékleteket regisztráltak.

A havi középhőmérséklet 6,1 °C volt, amely érték 1 °C-al meghaladta a sokéves átlagot.

Az igazgatóság területén márciusban átlagosan 47,1 mm csapadék hullott. Ez az érték 14,1 mm-rel magasabb az erre az időszakra jellemző értéknél.

A csapadékmérő állomások közül a legnagyobb csapadékmennyiséget – 68,7 mm-t Ecsefalván mérték, míg a legkevesebb csapadék – 35,4 mm – Csabacsúdon hullott.

A hónap folyamán tíz nap volt, amikor mérhető csapadékot regisztráltak.

Területünkön 2003. november 1. és 2004. március 31-e közötti időszakban, átlagosan 192,1 mm csapadék hullott, amely 14,2 mm-rel magasabb az átlagnál.

A havonként lehullott csapadékmennyiségek és a sokéves átlag alakulása az alábbi:

	Nov.	Dec.	Jan.	Febr.	Márc.	Össz.
sokéves átlag (mm)	46,8	39,0	29,3	29,8	33,0	177,9
tárgyi időszak (mm)	40,0	22,1	41,3	41,6	47,1	192,1
eltérés az átlagtól (mm)	-6,8	-16,9	+12,0	+11,8	+14,1	+14,2

Február és március hónapban a talajvíz – a vizsgált kutak adatai alapján – a sokéves átlag közelében helyezkedett el, lényeges vízszintingadozást nem észleltünk.

A talajvíz a terepszint alatt februárban 259–525 cm között, márciusban pedig 255 cm–535 cm között ingadozott.

Török Jánosné, vízrajzi ügyintéző

F.: KÖR-KÖVIZIG 5700 GYULA, Városház utca 26.

Díj hitelezve
Körzeti Postahivatal
GYULA 1. 5701

NYOMTATVÁNY



KÖRÖS-VIDÉKI
hírlevél

Kiadó: Körös-vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság. Felelős kiadó: Bak Sándor igazgató
Szerkesztő: Cserkúti Andrásné
5700 Gyula, Városház utca 26. Tel.: 66/526-400*, Fax: 66/526-407
E-mail: korkovizig@korkovizig.hu, www:korkovizig.hu
Megjelenik havonta 600 példányban
Kiadványsszerkesztés: Kovács Sándor. Nyomtatás: Schneider Nyomda, Gyula, telefon: 66/461-410